

πρακτικό 63

- 1211 : σύσταση ενεχυρίου : νομότυπη ενεχυριτική συμφωνία + παραδοση της οιονεί νομής
- 1210 : συστήνεται και για να διασφαλιστεί απαιτητή μελλοντική / υπό αίρεση
- ο νόμος δεν απαγορεύει την παραχώρηση και άλλου ενεχυρίου πάνω σε πράγμα που έχει ήδη ενεχυρασθεί. Η 1213 δεν επιτρέπει παραδοση της οιονεί νομής με αντιπώληση
- 1217 : ισχύει ο "κανόνας της χρονικής προτεραιότητας" για την τάξη λαιόνων ενεχυρίων. Η προτεραιότητα μεταξύ τους κρίνεται από τον χρόνο συστάσεως καθενός από αυτά, θοίβει της 1211.

πρακτικό 64

- 532 : στην πώληση με τον όρο παρακράτησης της κυριότητας, ο πωλητής παραμένει κύριος και νομέας του πωληθέντος πράγματος μέχρι την εξόφληση του τιμήματος, ενώ ο αγοραστής αποκτά την κατοχή του και δικαίωμα προσδοκίας αποκτηθείσας της κυριότητας του με την αποζημιωμή της αϊρέσεως. Η σχετική αξίωση αποζημιώσεως κατά προέθεσης τρίτου ανήκει στον αγοραστή, γιατί με την παραδοση και μεταθεση του κινδύνου μετατέθηκε σε αυτόν και η ομιονομική αξία του πράγματος - αλλιώς αυτός δικαιούται να παίρνει τα ωφέληματα του πράγματος (525). Κατ'άλλη ορθότερη άποψη, ο ζημιώσας οφείλει να καταβάλει το ποσό και στους 2 αντισυμβαλλομένους από κοινού (δυνατή και η δημόσια κατάθεση του ποσού της αποζημιώσεως, στο όνομα και των 2 ζημιωθέντων, 434). Καθένας εξ αυτών δικαιούται να ζητήσει μόνο παροχή και στους 2 μαζί. Έτσι απουσιάζονται η ζημία, χωρίς να είναι αναγκαία η αναμονή έως την ειςβαση της αϊρέσεως, και χωρίς κίνδυνο να καταβάλει δύο φορές ο ζημιώσας. Οι αντισυμβαλλομένοι θα διανείμουν μεταξύ τους το ποσό της αποζημιώσεως, ανάλογα με την ομιονομική αξία των δικαιωμάτων τους επί του πράγματος
- επί 532, ο αγοραστής αποκτά δικαίωμα προσδοκίας αποκτηθείσας της κυριότητας = κυριότητα υπό την αναθητική αϊρεση αποζημιώσεως του τιμήματος. Άκυρη είναι η κατά το διάστημα αυτό διάθεση του πράγματος, αφού θα ματαιώνει το αποτέλεσμα που εξαρτάται από την αϊρεση (206). Όσοσο είναι δυνατή η καθόλιετη κτήση από μη-κύριο (1036) → ο αγοραστής θα περιοριστεί σε ενοχικές μόνον αξιώσεις κατά του πωλητή: διατάξεις περί πωλήσεως / αδιαιολόγητου παυσιβμού / αδιονομαζιών / αϊρέσεων / μη-γνήσιας διοικήσεως αλλοτρίων...

πρακτικό 65

- "απάτη" : η δόλια παραπλάνηση άλλου σε δήλωση βουλήσεως (αναγκαία η αιτιώδης συναφεία: η πράξη πρέπει να αποτελέσει αποφαιδτικό αίτιο για την δ.β.)
- 147 : ο απατηθείς δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση της δικαιονομαζίας
- 184 : με την τελεσιδικία της δικαστικής απόφασης που ακυρώνει την δικαιονομαζία, ανατρέπονται αναδρομικώς κι αυτοδικαίως οι συνέχειές της
- * με την επιφύλαξη εμμελεμάτων δικαιωμάτων που τρίτοι απέκτησαν από την ακυρωθείσα σύμβαση (1036 επ. για κινητά / 1203-1204 για ακίνητα → με διορθωτική ερμηνεία πρέπει να αποκλεισθεί η προστασία των κακόπιστων τρίτων)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 66

- 532 : σε περίπτωση υπερμερίας, ο πωστής έχει και δικαίωμα αποζημίωσης για μη-εκπαήρωση, σύμφωνα με την 383.
Αυτά τα δικαιώματά του (532) τελούν σε εξαετική συρροή → η επιλογή και πραγμάτωση ενός βοηθήματος εξ αυτών αποκλείει τα άλλα.
Παράλληλα με την υπαναχώρηση, που μετατρέπει την συμβατική σχέση σε σχέση εκκαθάρισης (389§2), χωρίς να αποκλείεται δικαίωμα του πωστή να απαιτήσει εύλογη αποζημίωση από τον αγοραστή (387).
Ζητώντας εκπαήρωση, απαιτώ : καταβολή του τιμήματος + αποζημίωση (343, 345)
Μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος (επί πωλήσεως με τον όρο παρακρατήσεως της κυριότητας), ο αγοραστής, δια της παραδόσεως, αποκτά κατοχή και δικαίωμα προσδοκίας αποκτήσεως της κυριότητας με την πλήρωση της αναβατηρίου αιρέσεως αποπληρωμής του τιμήματος. Έως τότε παραμένει κύριος και νομέας ο πωστής. Το δικαίωμα προσδοκίας (ως περιουσιακό στοιχείο) μπορεί ελεύθερα να μεταβιβαστεί σε τρίτον, χωρίς τη συναίνεση του αντισυμβαλλομένου.
- 991 : προστασία του κατόχου
- 1036 : η καλή πίστη του αποκτώντος αρκεί να υπάρχει κατά τον χρόνο της παράδοσης (υλική παράδοση) του πράγματος

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 67

- 1265 : ο παραχωρών δικαίωμα για έγγραφη υποθήκης πρέπει να είναι κύριος του ακινήτου $\neq$ ο τίτλος είναι άκυρος
* 239§2 : δυνατή η ιαση της ακυρότητας, αλλά η 1271 υπερίχυει ως ειδικότερη → θα χρειαστεί νέα έγγραφη
- 956 επ. : παραρτήματα
- 1282 : έκταση της υποθήκης
* η 1283 απαιτεί μεταβίβαση της κυριότητας του πράγματος σε τρίτον
- η "αρχή της χρονικής προτεραιότητας" διέπει τα δικαιώματα εμπράχματης ασφάλειας : ικανοποιείται πρώτα εκείνο του οποίου η σύσταση προηγείται χρονικά

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 68

- Η προσδοκία κυριότητας αποτελεί δικαίωμα μείκτης φύσεως, με εννοικά και εμπράγματα στοιχεία, και μεταβιβάζεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για την μεταβίβαση κυριότητας
- 604 επ. : το νόμιμο ενέχυρο του εκμισθωτή συνιστάται μόνον όταν κινητό ανήκει στον μισθωτή / στα πρόσωπα που συνοικούν μαζί του.
* όμως γίνεται δεκτό ότι αντιειμένο ενέχυρο μπορεί να είναι και η απλή προσδοκία. Με την πλήρωση της αιρέσεως, η προσδοκία ενδυναμώνεται σε κυριότητα και το ενέχυρο σε προσδοκία σε ενέχυρο επί πράγματος
- 1237 : δικαίωμα ρευστοποίησης του ενέχυρου
- 1256 : αναλογική εφαρμογή των διατάξεων για ενέχυρα πράγματα στο επί ενέχυρα σεως δικαιώματος

πρακτικό 69

- το δικαίωμα της υπαναχώρησης ασκείται και εξωδίκως με μονομερή απευθυντά δήλωση, που αναπτύσσει τα αποτελέσματά της όταν περιέλθει στον πωλητή
- 1247, 1248 : ενέχυρο σε δικαίωμα / απαίτηση
Επί ενεχυράσεως μιας ενυπόθηκης απαίτησης, ο ενεχυρούχος δανειστής έχει την ευχέρεια να επιδιώξει την είσπραξη της ενεχυρασμένης απαίτησεως και με την επιβοή καταδεδεως και επίσπευση πλειστηριασμού επί του ενυπόθηκου ακινήτου
- 1252^{επ.}: είσπραξη της ενεχυρασθείσης απαίτησεως (αρκεί αυτή να είναι έγκυρη)
- 1215 : προβαίνει την καθόριστη κτήση ενεχύρου επί πράγματος
(δεν εφαρμόζεται και σε απαιτήσεις)
- 554, 555 : παραγραφή επί συμβάσεως πωλήσεως (2ετής/5ετής)
- 1265 : είναι δυνατή η σύσταση υποθήκης σε ακίνητο που ανήκει σε τρίτον για την εξασφάλιση απαίτησεως έναντιον του οφειλέτη, ο οποίος δεν είναι κύριος του ενυπόθηκου ακινήτου. Ο δανειστής μπορεί να επιδιώξει την ικανοποίησή του είτε με κατάδεδω και πλειστηριασμό της περιουσίας του προσωπικού οφειλέτη (ενοχική αγωγή) / είτε του ακινήτου του τρίτου ενυπόθηκου οφειλέτη (εμπράχματη αγωγή).
1295
- 1258 : "αρχή του παρεπόμενου" = προϋποτίθεται έγκυρη απαίτηση για να υπάρξει έγκυρη υποθήκη

πρακτικό 70

- 849 : η εξαγωγή είναι άκυρη αν δεν δηλωθεί έγγραφως. Η τήρηση τύπου (ιδιωτικό έγγραφο) απαιτείται μόνο για την δήλωση του εξαγντή και όχι για την αποδοχή εκ μέρους του δανειστή
- έγκυρη σύσταση υποθήκης : τίτλος που χορηγεί δικαίωμα υποθήκης + έγγραφη στο βιβλίο υποθηκών
- 1294 : ο τρίτος κύριος που παρεχώρησε υποθήκη δικαιούται (δεν υποχρεούται να καταβάλει το ενυπόθηκο χρέος. Σε περίπτωση μη-εκούσιας εξαφάνισής του χρέους υποκειται στην εμπράχματη υποθηκική αγωγή του δανειστή, υποχρεούμενος να υπομείνει την αναγκαστική εκτέλεση στο ακίνητό του
- παρά την διατύπωση της 1298, γίνεται δεκτό ότι περισσότεροι "υπεύθυνοι" για ξένο χρέος (εν αμφισβία) ευθύνονται μεταξύ τους κατά ίσα μέρη (ισομερής επιμερισμός του βάρους: η καταβολή εκ μέρους του ενός συνεπάγεται υποκατάστασή του μόνο για το αναλλοστο μέρος - αναλογία δικαίου από τις 854, 860, 480, 488)

πρακτικό 71

- η εκποίηση του μισθίου από τον εκμισθωτή κύριο σε νέο κτήτορα επηρεάζει την σύμβαση μίσθωσης του παλαιού εκμισθωτή με τον μισθωτή μόνον επί 614, 615
- 614: πρόκειται για νέα μισθωτική σχέση με το περιεχόμενο της παλαιάς (όχι για διαδοχή = ex lege εκχώρηση απαιτήσεων και αναδοχή χρεών)
- Τα χαρακτηριστικά των περιορισμένων εμπραχμάτων δικαιωμάτων (δύναμη της διώξης / παρανομιότητας / προτίμησης / χρονικής προτεραιότητας) ισχύουν και για τα δικαιώματα εμπράχματος αβεφαλείας (ενέχυρο, υποθήκη, προσημείωση υποθήκης). Εξαιρείται από την δύναμη της διώξεως" (= ότι τα δικαιώματα εμπράχματος αβεφαλείας παρανομιούνται το βεβαρημένο δικαίωμα - κυριότητα, επιταρπία - σε οποιονδήποτε κι αν περιέλθει από μεταγενέστερα με καθαρή ή ειδική διαδοχή)
- 1277 : τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη (η τελευταία θεωρείται ότι συστάθηκε την ημέρα έγγραφής της υποθήκης)
- 1272, 1300 : χρονολογική τάξη

- 19
- 1287 : όταν το ενυπόθηκο είναι ασφαλισμένο, το δικαίωμα της υποθήκης ασκείται στην οφειλόμενη ασφαλιστική αποζημίωση
 - 1317 : η υποθήκη αποδυνάμυνται δια της ομοεχέρου καταβολής του οφειλόμενου ποσού
 - 1281 : η υποθήκη δεν αποδυνάμυνται με την μερική ικανοποίηση της δέσμευσης απαιτήσεως ("αρχή του αδιαίρετου")
 - 1318 : λόχοι απόσβεσης

πρακτικό 72

- ένσταση του 1095
- 998 : προστασία κατά του κατόχου
- Η μεταβίβαση της απαίτησης στον εκδόχέα συνεπείταται μόνο από και με την αναγγελία. Έως τότε ο εκχωρητής εξακολουθεί να είναι φορέας της εκχωρηθείσας αξίωσης και μπορεί εκκύρως να την εκχωρήσει σε τρίτο πρόσωπο. Εδώ ο εκδοχέας θα έχει απλώς ενοχική αξίωση κατά του εκχωρητή να αποδώσει από ενέργειες που προσβάλλουν το δικαίωμά του. Αυτός που θα προβεί 1^{ος} στην αναγγελία της απαίτησεως (460) καθίσταται δικαιούχος της και προτιμάται. (κρατούσα ένωση)
- Κατ' άλλη ορθότερη άποψη, η εκχώρηση της απαίτησεως συνεπείταται μεταξύ των μερών ήδη με την συμφωνία, ενώ η αναγγελία αποτελεί απλή προϋπόθεση για το αντιταξίμο της εκχωρήσεως σε τρίτους

πρακτικό 73

- 1348 : συνέπειες της λύσης της μνηστείας → 904 επ. (εξαιρείται η 906)
προϋποτίθεται λύση έγκυρης μνηστείας
- 908, 909 : ο παουτισμός μπορεί να αναζητηθεί μόνον αν σώζεται (αυτούδιος / ως ανταλλάγμα που έλαβε ο παουτίσας στην θέση του αρχικού παουτισμού)
- 913 : αναζήτηση του παουτισμού από τον τρίτον, στον οποίο αυτός περιήλθε με χαριστική πράξη
- 910 : ευθύνη από την επίδοση της οίχως
- 1356 : κώλυμα γάμου ή συγγένεια
- 1347 : προϋποτίθεται έγκυρη σύμβαση μνηστείας
- αξίωση αποζημίωσης εκ της 919 (προσβολή των χρηστών ηθών) / 197-198 (όταν η συμπεριφορά κατά τις διαπραγματεύσεις υπαίτιως δεν υπήρξε σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και τα συναλλακτικά ήθη - διάψευση εμπιστοσύνης, καλύπτονσα το αρνητικό διαφέρον) επί μονομερούς αδικαιοσύνης λύσεως της συμβάσεως μνηστείας

πρακτικό 74

- 953 επ. → συστατικά (1057 : με την ένωση, η κυριότητα του ακινήτου εκτείνεται και στο κινητό πράγμα που κατέστη συστατικό)
- με την υπαναχώρηση από σύμβαση πωλήσεως εκλείπει αυτομάτως και η νόμιμη αιτία παουτισμού → 904 επ.

πρακτικό 75

- διατάξεις περί αδικαιοσύνης παουτισμού : 904 επ.

πρακτικό 76

- ακυρότητα δηλώσεως βούλησης από ανήλικο (130)
- 2986' : έννοια του "διαφυγόντος κέρδους"
- 736 : διοίκηση αλλοτρίων
- 1510 : χρονική μέριμνα

πρακτικό 77

- Αντίθετα προς την αμφοτεροβαρή σύμβαση της πωλήσεως, η μεταβίβαση κυριότητας κινητού πράγματος προς ανήλικο είναι έγκυρη, διότι του πορίζει απλώς και μόνο έννομο όφελος χωρίς να τον επιβαρύνει με κάποια υποχρέωση. Η ακυρότητα της 1^{ης} δεν επιδρά στο κύρος της 2^{ης}, αφού η τελευταία είναι αναπαισής
- 239 : έγκυρη η διάθεση παρά μη-κυρίου αν ο δικαιούχος την εκκρίνει
- επί ακυρότητας αμφοτεροβαρούς συμβάσεως, η παροχή που τυχόν εκληρώθηκε με βάση την σύμβαση αυτή αναζητείται κατά τις 904 επ.
- 713 : σύμβαση εντολής = ο εντολοδόχος υποχρεούται αμιβή να διεξαγάγει υπόθεση του εντολέως
- κατά την κρατούσα στη νομοσχολία άποψη, ως περαιτέρω προϋπόθεση της αξίωσης αδικαιοσύνης παουτισμού, η αμεσότητα της περιουσιακής μετακινήσεως = ο υπόχρεος σε απόδοση του παουτισμού πρέπει να τον απεκόμισε άμεσα από την περιουσία του ζημιωθέντος, χωρίς ο παουτισμός να διήλθε μέσα από την περιουσία τρίτου προσώπου: απαιτείται ο παουτισμός και η ζημία να προκύπτουν από το ίδιο γεγονός = την ίδια περιουσιακή μετακίνηση. Η αμεσότητα λείπει όταν παρεμβαλάεται τρίτο πρόσωπο που επιδρά ιδίω ονόματι (π.χ. έμμεσος αντιπρόσωπος). Όμως η αμεσότητα ως προϋπόθεση πρέπει να απορριφθεί, καθώς αρκεί η αιτιώδης συναφεια παουτισμού - ζημίας. Έτσι εξυπηρετείται καλύτερα ο επανρθωτικός χαρακτήρας των 904 επ., η αξίωση παρέχεται οίπυθείας στον ουσιαστικώς ζημιωθέντα, απαρθενται τυχόν ανεπίεικη αποτελέσματα και δικαιούχος της αξίωσης θα μπορεί να είναι και κάποιο τρίτο πρόσωπο που δεν συνεβλήθη άμεσα από τον ζημιωθέντα.

πρακτικό 78

- δικαίωμα της προσωπικότητας = ηθική υπόσταση (τιμή, υπόληψη, αξιοπρέπεια) του προσώπου. Σημασία για την τιμή δεν έχει η πραγματική ή υποκειμενική θεώρηση του ιδίου του προσώπου, αλλά η κοινωνική διαπόση της. Δεδομένου ότι η προσωπικότητα αναγνωρίζεται ως απόλυτο δικαίωμα, κάθε προσβολή της είναι παράνομη, εκτός αν υπάρχουν λόγοι άρσης του αδικού (π.χ. η προσβολή δεν υπερβαίνει το κοινωνικώς αποδεκτό μέτρο / υπάρχει συναίνεση του δικαιούχου
- ↓
- από αυτήν την προσβολή προκύπτουν τα δικαιώματα των 57-59 : άρση της προσβολής / παραίτησή της στο μέλλον / αποζημίωση εφόσον συντρέχουν οι 914 επ / ικανοποίηση της ηθικής βλάβης
- 920 : δυσφημιστικές διαδόσεις
- 932 : δικαιούχοι χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης μπορεί να είναι και νομικά πρόσωπα (ιδιωτικού - δημοσίου δικαίου) γιατί και αυτά είναι φορείς εννόμων αγαθών - αν με την αδικολογία προσεβλήθη η εμπορική τους πίστη / φήμη / επαγγελματική υπόσταση
- 178 : τα "χρηστά ήθη" αποτελούν αόριστη νομική έννοια που χρήζει εξειδίκευσης με αναφορά στις αδ hoc περιστάσεις. κριτήριο αποτελούν οι ιδέες του κατά γενική αντίληψη χρηστών και εμφρόνως σκεπτομένου ανθρώπου, με αναφορά στις θεμελιώδεις αρχές και αξιολογήσεις που διέπουν το θετικό δίκαιο.

πρακτικό 79

- προϋπόθεση για την χέννηση ευθύνης προς αποζημίωση είναι και η ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ του νομίμου λόγου ευθύνης και της επεξεργασίας ζημίας
- 3 θεωρίες :
 1. του ισοδυναμίου των όρων (κάθε γεγονός αποτελεί αίτιο) → εγκαταλείφθηκε
 2. της πρόσφορης αιτιώδους συναφείας (κρατούσα) : από όρους τους όρους επηρεάζεται του ζημιολόγου αποτελέσματος, θεμελιώνουν ευθύνη μόνον αυτοί που είναι πρόσφοροι να οδηγήσουν στο αποτέλεσμα = οι όροι που έχουν την τάση (κατά την αντίληψη του μέσου κοινωνικώς ανθρώπου) να επιφέρουν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα, με βάση τα δεδομένα που είχε υπόψη του κατά τον χρόνο που έγινε η πράξη
 3. του σκοπού του κανόνα δικαίου (ζητήμα ερμηνείας, διερυνώνται τα προστατευόμενα συμφέροντα ώστε να προσδιοριστεί η έκταση της απαιτούμενης προστασίας
- 932 β' : ως "οικογένεια" - φορείς του δικαιώματος ψυχικής οδύνης, νοούνται τα πρόσωπα που συνδέονται με στενό οικογενειακό δεσμό (συγγένειας και αγάης) με τον θανατωθέντα (πρωτογενή ή μη, που κρίνεται ανέλεγκτα από το διαδότηριο - γάμος ερμηνεύεται διασταλτικά
- παρότι οι 1203, 1204 αναφέρονται σε "δύμωα", γίνεται δεκτή η άποψη ότι καταλαμβάνουν και μονομερείς δικαιοπραξίες

πρακτικό 80

- "προσυμβατικό πλάισμα" = ο νόμιμος λόγος ευθύνης εδράζεται στην υπαίτια, αντισυναλλακτική συμπεριφορά του ενός μέρους κατά την διάρκεια διαπραγματεύσεων για την σύναψη συμβάσεως (197, 198) → αποκατάσταση ζημίας (αρνητικό διαφέρον), λόγω διαφύσεως της εμπιστοσύνης που επέδειξε το άλλο μέρος
- 729 : ευθύνη από συμβουλή / σύσταση
- δεν προκύπτει νομική δέσμευση από προίξεις φιλοφρονήσεως
- κατ' απόφαση από την "αρχή της δέσμευσης των ενόχων", αν η κακή / μη-εκλήρωση της κύριας παροχής εκ μέρους του οφειλέτη προκαλεί ζημία μόνο σε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχει μεταφερθεί η οικονομική αξία της παροχής → μπορεί αυτός να στραφεί κατά του οφειλέτη βάσει της ενδοσυμβατικής ευθύνης του, με τον όπο δεν συνδέεται συμβατικώς μαζί του

πρακτικό 81

- 922 : πρόσθεση, αντικειμενική ευθύνη (εις ολόκληρον του προσήσαντος & προσθηέως)
ο κύριος θα πρέπει να έχει αναθέσει σε κάποιον τρίτο ορισμένη υπηρεσία, που να αποβλέπει στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του, και αυτός να τηρεί σε σχέση εξάρτησης (π.χ. : οδηγίες, διαταγές) - αναγκαία και η ύπαρξη συνάφειας
- στην έννοια της "παράνομιας" γίνεται δεκτή και η ποράβαση της γενικής υποχρέωσης προνοίας / ασφάλειας / προστασίας
- 1711 : και ο κνοφορούμενος μπορεί να κηρονομήσει, υπό την αναβατητική όμως αίρεση (conditio juris) ότι θα γεννηθεί ζωντανός
≠ θεωρείται ότι μηδέποτε έγινε κηρονόμος
- 928 : αυτοτελής αξίωση

πρακτικό 82

- Η θεμελίωση ενδοσυμβατικής ευθύνης προϋποθέτει ορισμένη συμβατική σχέση και υπαίτια παράβαση της εκ μέρους του οφειλέτη
- "σύμβαση με προστατευτική ενέργεια υπέρ τρίτου" = όταν δύο πρόσωπα καταρτίσουν μια σύμβαση με αντικείμενο την παροχή ορισμένης υπηρεσίας που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί και από συγκεκριμένα τρίτα πρόσωπα, πράγμα που γνωρίζει ο οφειλέτης της παροχής → ο οφειλέτης υποχρεούται με βάση την λαλή πίστη να αδειεί υπ' όψιν του και τα συμφέροντα των τρίτων που κάνουν χρήση της παροχής (288 : υποχρέωση προνοίας & ασφαλίας). Μόνον ο δανειστής μπορεί να αξιώσει την εκμίσθωση της κυρίας παροχής, και μόνον απέναντι σε αυτόν ευθύνεται ο οφειλέτης σε περίπτωση παράβασης της. Έτσι, ο οφειλέτης υπέχει παρεπόμενη υποχρέωση να μην θέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα του δανειστή και των τρίτων προσώπων που κάνουν χρήση της παροχής. Η παράβαση της παρεπόμενης υποχρέωσης της εκ μέρους του οφειλέτη δημιουργεί ενδοσυμβατική ευθύνη του όχι μόνον απέναντι στον δανειστή αλλά και στους τρίτους, μοαο νοτί οι τελευταίοι δεν συνδέονται συμβατικά με αυτόν.
- Επί ευθύνης εις ολόκληρον, ο ζημιωθείς μπορεί να στραφεί εναντίον οποιουδήποτε εξ αυτών και να ζητήσει ολόκληρη την οφειλόμενη αποζημίωση (481 επ.). Αν ο ένας εξ αυτών καταβάλει την αποζημίωση, τότε μπορεί να στραφεί αναγωγικά κατά του άλλου και να ζητήσει την αποκατάσταση της ζημίας του (927), κατ' αναλογία του βαθμού του πταίσματος και της αιτιώδους συμβολής του στην πρόκληση της ζημίας
- 652 : ευθύνη του εργαζομένου
- 71 : ευθύνη του ν.π. δια πράξεις / παραλείψεις των οργάνων του (εις ολόκληρον ευθύνη με το όργανο)
- 927 : αναγωγή κατά την εσωτερική σχέση των ευθυνόμενων εις ολόκληρον στα αποζημίωση

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 83

- 380 : κοινή απαλλαγή των αντισυμβαλλομένων, επί ανυπαίτιας αδυναμίας παροχής του ενός = αυτοδίκαιη ex lege απόβρεση των εκατέρωθεν ΕΝΟΧΩΝ
Ο οφειλέτης της ανυπαίτιας παροχής οφείλει να ειδοποιήσει τον δυνειστή για την αδυναμία
- σε περίπτωση προσβολής ενοχικού δικαιώματος από τρίτο πρόσωπο, γίνεται δεκτό ότι δεν εφαρμόζεται η 914 → η προσβολή δεν αποτελεί παράνομη πράξη εκ μέρους του δικαιούχου, αφού ο τρίτος δεν υποχρεούται να σεβαστεί το σχετικό δικαίωμα
 - * εξαιρείται η 919 / όταν ο τρίτος προσβάλλει το σχετικό δικαίωμα ελεμβαίνοντας στον σύνδεσμο αυτού με τον φορέα του και θίγοντας την ένταξη του δικαιώματος στην παρουσία του δικαιούχου
- 380 β' : επί αξιώσεως καταβολής του περιεχθέντος (338) η κοινή απαλλαγή ανατρέπεται αναδρομικά (διαηλαστικά αποτελέσματα)
- "παράνομη" είναι η συμπεριφορά που αντίκειται σε απαγορευτικό / επιτακτικό κανόνα δικαίου της αστικής / ποινικής / διοικητικής νομοθεσίας
- 823-825 : ευθύνη του θεματοφύλακα
- ν. Γ.Π / 1911 για την εκ των αυτοκινήτων ευθύνη : αν αποδειχθεί η υπαιτιότητα ενός από τους οδηγούς συγκρουσθέντων αυτοκινήτων, τότε θεμελιώνεται αντικειμενική ευθύνη του κατόχου και του ιδιοκτήτη του αυτοκινήτου. Σε περίπτωση ζημίας προσώπων που βρίσκονται έξω από τα συγκρουόμενα αμαξία, αυτά μπορούν να ασκήσουν αξίωμή κατά όλων των υπευθύνων (εις ολόκληρον ευθύνη).

πρακτικό 84

- Η εκούσια αναγνώριση αποτελεί δικαιοπραξία / οιονεί δικαιοπραξία → εφαρμόζονται αμέσως / αναρόχως οι διατάξεις περί δικαιοπραξιών
Η δήλωση αυτή θα πρέπει να είναι απηλλαγμένη ελαττωμάτων
- 157: αποκαρυστική προθεσμία για άσκηση δικαιώματος ανυρώσεως
- 1476: αυτοπρόσωπη ή δήλωση περί αναγνώρισεως - συναινέσεως, που δεν υποκειται σε ανάκληση
- "σοκίνεια ρήτρα" (έγκυρη κατά την κρατούσα γνώμη) → αφήνει στον μεριδούχο δικαίωμα επιλογής για το αν θα άσκησει ή όχι το δικαίωμα επικλήσεως της ν.μ. (καθώς του έχει καταλειφθεί μεγαλύτερη μερίδα υπό περιορισμούς)
- άκυρη (έχεται, υπέρ του μεριδούχου) η κατάλειψη, σε όση έκταση προβαλλεται η νόμιμη μοίρα

πρακτικό 85

- 1465: τέκμηριο καταγωγής από γάμο
Αν δεν ισχύει, τότε η πατρότητα θεμελιώνεται μόνο με (εκούσια / δικαστική) αναγνώριση, εισάγων το παιδί δεν έχει από νομικής απόψεως πατέρα.
Επιγενόμενος γάμος δεν αποτελεί λόγος αναγνώρισης της πατρότητας τέκνου.
- Η αξίωση διατροφής μεταξύ των εν διαστάσει συζύγων δεν προϋποθέτει "απορία" του δικαιούχου (= αδυναμία να καλύπτεται με τις δικές του οικονομικές δυνάμεις τις ανάγκες του) → ο σύζυγος που (αν υπήρχε έγκυρη συμβίωση) θα οφείλε μισκρότερη συνεισφορά δικαιούται διατροφής από τον άλλον, έστω κι αν οι δικές του δυνάμεις του επιτρέπουν άνετη διαβίωση και είναι εύπορος.
ratio: ο γάμος εξακολουθεί να υφίσταται κατά την διάρκεια της διαστολής, έστω τυπικά. Επομένως η διατροφή θα πρέπει να εξασφαλιστεί στον οικονομικά ασθενέστερο σύζυγο το ίδιο βιοτικό επίπεδο με εκείνο που θα απολάμβανε όσο θα διαρκούσε η έγκυρη συμβίωση
- Διακοπή της συμβιώσεως επέρχεται με πρωτοβουλία του υποχρέου (οικονομικώς ισχυρότερου) / δικαιούχου (ασθενέστερου), οφειλόμενη σε εύλογη αιτία / ή όχι. Η 1391 αναφέρεται στην περίπτωση που ο δικαιούχος διατροφής διέκοψε την συμβίωση με εύλογη αιτία. Αν αυτή εξάιπτε, οφείλεται εις μέρους του υποχρέου πλήρης διατροφή, συνιστώντας "εγκατάλειψη".

πρακτικό 86

- όσο διαρκεί ο γάμος και η έγκυρη συμβίωση, η διατροφή των συζύγων εξασφαλίζεται στο πλαίσιο της υποχρέωσης των συζύγων για συνεισφορά στις οικογενειακές ανάγκες (1390). Με την διακοπή της έγκυρης συμβιώσεως, στην θέση της υπεισέρχεται η υποχρέωση διατροφής του ενός συζύγου από τον άλλον (1391), αν αυτός είναι άπορος.
- 1439: διαζύγιο λόγω "ισχυρού καυχήματος"
§2: τέκμηρια
Η δύναμη και η επενέργεια του καυχήματος κρίνονται ενόψει των συγκεκριμένων συνθηκών της σχέσεως και από την υπομονή των συζύγων στην εξακολούθηση της έγκυρης συμβιώσεως χωρίς να υποβάλλονται σε υπέρμετρη ψυχική θυσία.
- 1393: ρύθμιση της χρήσεως της οικογενειακής στέγης εκ μέρους του δικαστηρίου
κατά μία άποψη ο νέος κύριος του ακινήτου δεν δεσμεύεται (αποσβέννυται το δικαίωμα χρήσεως του ακινήτου εκ μέρους του άλλου συζύγου) / κατ'άλλα έχουμε αναλογική εφαρμογή της 614 και προτίμηση του συμφέροντος του συζύγου έναντι του νέου κυρίου.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 87

- 216 : η πληρεξουσιότητα είναι ανατιμώδης / αφηρημένη δικαιοπραξία, ανεξάρτητη ως προς το κύρος της σχετικά με την βασική σχέση
- 217 § 2 : τύπος της πληρεξουσιότητας $\neq$ άκυρη
 - * η κρατούσα στη νομολογία άποψη θεωρεί ότι η πληρεξουσιότητα για αγορά ακινήτου είναι άτυπη
- αποκατάσταση : in natura (297) / χρηματική
- η 909 αίρει την υποχρέωση του λήπτη για απόδοση του παροτιμίου
- 1400 : αξίωση συμμετοχής στα αποκτήματα (κανόνας αναγκαστικού δικαίου) με οποιαδήποτε μορφή : υλική συνδρομή / ψυχική συμπαράσταση / ηθική ενίσχυση / καλλιέργεια κατάληξης πνεύματος
 - 1401 : αυστηρά προσωποπαγής
- 1718 : η ιδιογραφή διαθήκη πρέπει να χρονολογηθεί, αλλιώς είναι άκυρη (δυνατή η αναληψία της)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 88

- 208 : άκυρη η ακατανόητη / αντιφατική / παράνομη αίτηση
Η αντίθεση προς τα χρηστά ήθη κρίνεται με συνοδική εκτίμηση του περιεχομένου της αιρέσεως και της δικαιοπραξίας που την περιέχει
- κατ' αρχήν οι αιρέσεις αδαμίας κρίνονται από το δίκαιο ως αντικείμενες στα χρηστά ήθη, επειδή δεσμεύουν υπέρμετρα την ελευθερία του προσώπου
- 1444 : αποκλεισμός / περιορισμός / πάυση του δικαιώματος διατροφής
- 1441 : για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου, ο νόμος απαιτεί την ύπαρξη συμφωνίας των συζύγων που βεβαιώνεται από δικαστική απόφαση $\rightarrow$ ύπαρξη βουλήσεως + δήλωσή της
Η παρεμβολή της δικαστικής απόφασης αποκλείει τους συζύγους από την δυνατότητα να επικαλεσθούν λόγους ακυρότητας / ακυρωσίας της συμφωνίας αυτής, για να αναιρέψουν την δικαστική απόφαση περί συναινετικού διαζυγίου. Τα ελαττώματα της συμφωνίας μπορούν να προκληθούν μόνο στο πλαίσιο αθέλειας ενδίκων μέσων κατά της απόφασης με την οποία εξεδόθη το διαζύγιο.
- 1449 : απαγορεύεται η παραιτήση από το δικαίωμα διατροφής
- οι διατάξεις για την διατροφή των συζύγων μετά το διαζύγιο έχουν ενδοτικό χαρακτήρα $\rightarrow$ συνεπώς οι σύζυγοι μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετική ρύθμιση

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 89

- 1475 επ. : προϋποθέσεις εκούσιας αναγνώρισης τέκνου $\rightarrow$ τέκνο με αθεμελιώτη πρότητα / δήλωση αναγνώρισης από δικαιοπρακτικώς ικανό πατέρα / συναίνεση της μητέρας / αυτοπρόσωπες δηλώσεις χωρίς αίρεση-προθεσμία / τήρηση του αναγκαίου τύπου
- 1465 : τεκμήριο καταγωγής από γάμο $\rightarrow$ προβολλάζεται με το 1469 (περιοριστική η απαρίθμηση της ενεργητικής νομιμοποίησης για πρόβοση)
- 1439 $\rightarrow$ λόγος διαζυγίου με διαζύγιο κατ' αντιδικίαν : ισχυρός χρονιόμορτος γάμος (= ριζική μεταστροφή των συναισθημάτων του ενός συζύγου απέναντι στον άλλον, σε βαθμό που η εξακολούθηση της συμβιώσεως και του γάμου να καθίσταται αφόρητη = να ξεπερνάει το όριο της ψυχικής θυσίας που μπορεί να απαιτηθεί για χάρη της διατήρησης του γάμου $\rightarrow$ αντικειμενική κρίση, όχι όμως και αποστασιοποιημένη από τα συγκεκριμένα πρόσωπα και τα πρότυπα συμπεριφοράς που ακολουθούν) / 4ετής διάσταση (§ 3 - αμάχιο τεκμήριο)

- το διαζύγιο είναι πλέον αποσυνδεδεμένο από την υπαιτιότητα. Αυτό που ενδιαφέρει είναι το χρονιστικό αποτέλεσμα = το χρονιστικό γεγονός είναι και αρχήν αδιάφορο, απλά δεν πρέπει να αφορά αποκλειστικά τον ενάγοντα
- Η διαθήκη με την οποία ο διαθέτης αποκλείει νομίμους μεριδούχους χωρίς στο προσβάλλει τη ν.μ. των προσώπων αυτών, με συνέπεια να επέρχεται, ως προς το ποσοστό που δεν έχει καταλειφθεί, αναγκαστική (εκ του νόμου) διαδοχή τους (κατιόντες - γονείς - σύζυγος, 1825)
νόμιμη μοίρα = το 1/2 της εφ'αδιαθέτου μερίδας τους
- όταν ένας από τους νομίμους μεριδούχους εμπίπτει (μετά την επαγωγή) λόγω αποκαρρώσεως / παραιτήσεως / αναξιοδότητος → υπάρχει αμφισβήτηση αν το μερίδιο του προσάγει στη ν.μ. των λοιπών μεριδούχων / ή αν παραμένει εκτός του "δεσμευμένου" μέρους της κληρονομιάς χάριν της ελευθερίας διαθέσεως του κληρονομούμενου = υπέρ των προσώπων που ο ίδιος ο διαθέτης όριξε ως κληρονόμους

πρακτικό 90

- 1465, 1472 : το τεκμήριο της 1ης διατάξεως είναι μαχητό, και μπορεί να αναιραθεί με την αγωγή για προσβολή της πατρότητας (1467)
- 1470, 1471 : απώλεια του δικαιώματος προσβολής της πατρότητας
(π.χ. 1471 § 2 : όταν ο σύζυγος αναγνωρίσει ρητά / με την συμπεριφορά του ότι το παιδί είναι δικό του και όταν η αδελφή δικαιώματος προσβολής από αυτόν γίνεται καταχρηστική)
- να να μπορείει κάποιος να αναγνωρίσει (εκούσιας / δικαστικής) ένα παιδί ως τέκνο του, πρέπει πρώτιστα να προβληθεί το τεκμήριο της 1465. Επί 1470 § 3, το δικαίωμα του τέκνου για προσβολή της πατρότητας του μπορεί να αβυηθεί και πριν την ενηλικίωσή του, δια του αποκύπτει την δυνάμει 1510 § 2. όταν η απόφαση προσβολής της πατρότητας καταστεί αμετάκλητη, η αναγνώριση του τέκνου θα είναι δυνατή.
- ο ΑΚ δεν περιέχει ειδική διάταξη για το τμήμα της διαζευκτικής εκκατάστασης κληρονομιάς. Αυτό θα εξαρτηθεί από την ερμηνεία της διαθήκης, οδηγώντας σε διάφορες ερμηνευτικές εκδοχές. Αν η βούληση του διαθέτη δεν μπορεί να συναχθεί ερμηνευτικώς, γίνεται δευτή η αθροιστική κατά ίσα μέρη εκκατάσταση της 1793

πρακτικό 91

- ν. 3089/2002 για την "ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή"
- Η παράβαση της 1455 § 1 δεν θίγει την ίδρυση συγγενικού δεσμού με το τέκνο που θα γεννηθεί με παράνομη τεχνητή γονιμοποίηση. Η 1471 § 2 ε' αποκλείει την προσβολή της πατρότητας σε κάθε περίπτωση που έχει δοθεί έκχυρη συναίνεση του συζύγου στην υποβολή της συζύγου σε τεχνητή γονιμοποίηση. Το ίδιο προβάλλεται και για την προσβολή της αμούσιας αναγνώρισεως τέκνου που γεννήθηκε κατόπιν συναίνεσης αζάμου ζευγαριού δέχοντα. Η παράβαση του νόμου ενδέχεται μόνο να θεμελιώνει αστική ευθύνη αυτών (π.χ. του ιατρού) που εν γνώσει τους προβαίνουν στην τεχνητή γονιμοποίηση χωρίς να συµπρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, εφόσον υφίσταται ζημία ή ηθική βλάβη άλλων προσώπων
- 1456 : η με συμβολαιογραφικό έγγραφο ποιοτική συναίνεση για την τεχνητή αναπαραγωγή θεωρείται ότι ενέχει αυτοδικαίως θέση τόσο εκούσιας αναγνώρισεως του τέκνου από τον πατέρα, όσο και συναίνεσης της μητέρας σε αυτή την αναγνώριση (1475 § 2), ούσα ελευθέρως ανακλητή με τον ίδιο τύπο που απαιτείται και για τη συναίνεση, ενώ για να ανατύψει τις έννομες συνέπειές της πρέπει να γνωστοποιηθεί στον ιατρό
- 1478 § 2 : απορριπτικά εδώ η αγωγή προσβολής της πατρότητας (η βούληση του ζευγαριού θα υπερίκνυει της βιολογικής αλήθειας)